

Клімат майбутнього без загрози для життя!

ucln@climategroup.org.ua

Українська кліматична мережа: www.climategroup.org.ua

тел: (044) 238-62-60 тел./факс: (044) 238-62-59

01032, м.Київ, а/с 306

Позиція Української кліматичної мережі щодо запровадження системи торгівлі викидами (СТВ) в Україні.

Рішення про запровадження СТВ має прийматися зважаючи на **оцінку впливу СТВ¹ на економіку** в цілому а також **потенційне скорочення викидів** від її запровадження. Подібну оцінку неможливо провести без наявності надійних первинних даних щодо викидів парникових газів (ПГ). Ці дані може надати **система моніторингу звітності і верифікації (МЗВ)**, приєднання до якої має бути **обов'язковим для найбільших забруднювачів**. У зв'язку з цим українська кліматична мережа пропонує взяти за основу пропозицію [дослідження проекту ЄБРР](#) про підняття податку на викиди парникових газів до 2 доларів США, налагодження системи моніторингу викидів і в майбутньому перехід на систему торгівлі викидами. Зважаючи на поточну ситуацію, таке підняття податку має розпочатися у 2020 році і завершитися до 2025.

Україна наразі проходить **базові реформи в сфері енергетики** - підняття тарифів, прийняття закону про ринок електроенергії, реформи НКРЕКП, тощо. У нас навіть досі не прийнятий закон про комерційний облік енергії в будівлях. УКМ вважає, що спочатку маємо завершити базові реформи, а вже потім рухатися до більш складних механізмів, як система торгівлі викидами.

Щодо термінів запровадження системи торгівлі викидами.

УКМ вважає, що принаймні наступні 5-7 років запускати систему не варто.

По-перше, тому що досвід роботи ЄСТВ показав, що система була ефективним інструментом скорочення викидів, коли ціна на викиди була дійсно високою. В усі інші періоди основною рушійною силою скорочення викидів стали цілі з ВДЕ та енергоефективності і відповідні політики.

По-друге, тому що запровадження базових реформ і політик в сфері енергоефективності і стимулювання розвитку ВДЕ, відповідно до вже заявлених зобов'язань в договорі про Енергетичне Співтовариство, буде тривати ще декілька років. І саме ці реформи наразі закладають основу скорочення викидів в майбутньому.

Запровадження СТВ не можливе без:

- **Амбітних національних цілей скорочення викидів**

Національна система торгівлі викидами приречена на провал, якщо Україна не встановить більш амбітні цілі по скороченню викидів на період до 2030 року.

¹ Проект UNDP "[Посилення потенціалу з низьковуглецевого розвитку економіки в Україні](#)" заявляв про виконання такого дослідження як досягнення, але воно не є опублікованим.

Мета України в Паризькій угоді - не перевищити обсяги викидів, що дорівнюють 60% від 1990 року. Моделювання за системою TIMES показали, що навіть за найбільш оптимістичного сценарію розвитку економіки і без запровадження будь-яких заходів скорочення викидів такий обсяг викидів не буде досягнутий. Надлишок квот на викиди створить умови, за яких система не буде ефективно працювати, як це відбулося в Казахстані.

- **Прозорого механізму розподілу квот на викиди**

Вільний доступ громадськості до списку підприємств, що братимуть участь в торгівлі, кількості розподілених дозволів між підприємствами та отриманих скорочень в результаті торгівлі має бути ключовим показником того, що система діятиме прозоро та призведе до поставлених цілей по скороченню викидів.

- **Відкритості процесу та консультацій з усіма зацікавленими сторонами**

На усіх етапах розробки та використання СТВ держава повинна створити можливості для висловлювання та врахування думок усіма зацікавленими сторонами. Інформація щодо підготовки СТВ та правил її роботи має широко обговорюватися бізнесом, громадськістю та науковими установами.